

sorolható kb. 80 cm magas kultikus edény töredékét, amelyen két, égiekhez fohászokodó, ún. adoráns tartású plasztikus emberábrázolás részlete látható. Szintén ugyanebből az időszakból egy másik, kisebb méretű emberábrázolásos töredék is napvilágot látott, amely az egész emberalakot jól mutatja. A középső újkőkor leletei közül egy majdnem teljesen ép festett DVK edény emelkedik ki, a rézkor idejéből pedig négy, különböző formájú, szerpentinből készült csiszolt kőbuzogány töredéke említésre méltó.

Konzulens: dr. Kalicz Nándor.

Munkatársak: Tokai Zita Mária, Kreiter Eszter, Eke István régészek, Pulai Attila, Korcsmáros Attila, Bicskei József, Gaál Erika, Horváth Szabolcs, Kónya Bence, Auer Angelika, Péter Attila, Balassa Tibor, Kámán Beáta, Nemes Donát technikusok.

A leletanyag a nagykanizsai Thúry György Múzeumba került.

HORVÁTH LÁSZLÓ

38. Bercel határa

(Nógrád megye) R, B, Kö

A község településrendezési tervéhez készülő régészeti hatástanulmány kapcsán 2004. június 25-én helyszíni szemlét tartottam a középkori Fogacs településének pontos beazonosítása céljából.

Fogacsi oldal: Berceltől ÉK-re a Gólya-patak K-i oldalán, a Bercel-hegy Ny-i lábánál, a kőbányába vezető műút két oldalán egy 150×150 m-es területen intenzív középkori település nyomait figyeltem meg. A rendezési tervben szereplő vízzáró gát már részben megvalósult a lelőhely É-i területén, tartósan elfedve azt.

Répaföldek: A Berceli-patak Ny-i oldalán húzódó É-D-i irányú partélen egy 80×30 m-es területen középkori intenzív réz- és bronzkori település nyomait (kerámia, patics) figyeltem meg. A lelőhely területén utcát (Mikszáth u.) és építési telkeket alakítottak ki.

TANKÓ KÁROLY

39. Beremend, Kossuth utca 9.

(Baranya megye) Ró

Lakossági bejelentés alapján 2004. október 28-án a helyszínre mentünk, ahol kiszántott római kori téglákat és emberi csontdarabot találtunk. A telek tüzetesebb bejárása során még két helyen észleltünk kiszántott téglákat, valamint egy helyen középkori cserepekkel teli fekete foltot, két helyen pedig átégett, „kemenceszerű” felszíni foltot találtunk. A közelmúltban a telken mélyszántást végeztek 70 cm mélységben, valószínűleg több sír is megsemmisült ekkor. A legmarkánsabb sírmaradvány közelében kutatóárokkaal egy érintetlen római kori téglasírt találtunk, melyet leletmentés keretében feltártunk. K-Ny irányú, vízszintes tegulákkal fedett, téglala oldalú és téglákkal kipadlózott sír volt. A sír félig feltöltődött sárral, részben viszont üreges maradt. A rossz

megtartású, de eredeti helyzetben levő váz koponyája a sír Ny-i végében volt, lába K felé. Melléklet nem volt. A síron rablás nyomai nem látszóttak. A sírok egy DNy irányba néző dombháton fekszenek (hrs.: 695). A lelőhely valószínű kiterjedése 200×200 m. A felszedett csontokat és a felszínen talált cserepeket a BMMI Régészeti osztályára szállítottuk.

Munkatárs: Kárpáti Gábor.

GÁBOR OLIVÉR

40. Besenyszög határa

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) U, B, V, Sza, Á, Kk

2004. március 19–22. között régészeti terepbejárást végeztünk Szolnoktól É-ra, a Tisza jobb partján Szórópusztáig. Csak a magaspartokat és szigeteket vizsgáltuk, fő célunk neolitikus települések azonosítása volt. Besenyszög Fokorú-pusztá nevé határrészében, amely egy magasparti sziget, neolitikus (Körös kultúra, AVK és Tisza kultúra), szarmata, Árpád-kori és középkori felszíni telepnyomokat azonosítottunk (8–14., 21. lh.). A szigettel szembeni magasparti nyúlvány indulásánál, az úgynevezett Nagy-Fokorún, neolitikus és szarmata korú, szórványosan jelentkező leleteket gyűjtöttünk (17–18. lh.). A nyúlvány végénél neolitikus (Körös-kultúra), vaskori, szarmata és késő középkori településnyomok jelentkeztek (19. lh.). A magasparti nyúlvány vége egy kb. 100 m átmérőjű kör alakú domb, melyen a vaskorba és a középkorba sorolható leletanyag mellett nagy mennyiségű salakot gyűjtöttünk (20. lh.). A Nagy-Fokorú É-i partvonalán – szinte összefüggően – szarmata és Árpád-kori települések nyomai jelentkeztek (22–24. lh.).

Szórópusztától ÉK-re, az ártér területére esik egy kis magasparti félsziget. Az árvízvédelem során elhordott humuszt csak részben terítették vissza, majd ottjártunk előtt mélyszántották, melynek következtében a régészeti objektumok (házak, gödrök) foltjai jól megfigyelhetővé váltak. Neolitikus (Körös- és Tisza-kultúra), késő bronzkori, szarmata és középkori leletanyagot gyűjtöttünk a területéről (25. lh.). A leletek a Damjanich János Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Munkatársak: Vida István, Bartus Dávid régészek, Đurkovič Éva egyetemi hallgató.

KOVÁCS KATALIN

41. Békéscsaba, Franyó-dűlő

(Békés megye) I

A 44. sz. főközlekedési út Békéscsabát elkerülő szakaszának építéséhez kapcsolódóan 2004 áprilisában és májusában megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen, ahol 2001. évi terepbejárásunk alkalmával kisebb szarmata kori településre utaló nyomokat figyeltünk meg. Az ásatás során három leletanyag nélküli, ismeretlen korú árok került elő.

GYUCHA ATTILA